

ničky a programu kin přináší tento časopis, za kulturní kalendář jej považovat nemohu, i upozornění na nové knihy. Ze všech otištěných příspěvků je však třeba upozornit na velmi zajímavé vzpomínky čs. zpravodajského důstojníka Františka Fryče otiskované pod názvy „Starý zbrojnoš vzpomíná.“

Albrechtice nad Orlicí a Přepychy vydávají pravidelně rotaprintové vesnické noviny. 3 dosud vyšlá čísla „Přepyšských novin“ jsou pěkným svědectvím o snaze školské a kulturní komise MNV informovat občany o událostech v obci. Albrechtický „Místní zpravodaj“ má již za sebou tři léta úspěšné činnosti a tak i čtvrtý ročník představuje pěkný kus solidně udělané práce.

Co říci závěrem? Ať se brzy objeví na rychnovském okrese vedle sborníku „Orlické hory a Podorlíčko“ sborníky další, ať se objeví i vlastivědný časopis pro drobné vlastivědné zprávy. Pak se budou moci kulturní kalendáře věnovat toliko informování o kulturní a sportovní činnosti. Ale dokud se tak nestane, budeme všichni rádi, když tyto kalendáře budou i nadále poskytovat prostor drobným vlastivědným článkům.

Erik Bouza

Václav Potoček:

Stávkové hnutí zemědělského dělnictva na Opočensku v letech 1918—1924.

Vydal OV KSČ v Rychnově nad Kn. 1967, stran 65

Okresní výbor KSČ v Rychnově n. Kn. vydal jako svou 2. publikaci příspěvků k dějinám KSČ a dělnického hnutí na Rychnovsku monografickou studii Václava Potočka věnovanou stávkovému hnutí zemědělských dělníků na Opočensku v letech 1918—1924.

Užitečnost této práce podtrhuje především ta skutečnost, že právě tato oblast představuje jedno z nejdůležitějších center severovýchodních Čech s bohatou tradicí revolučních bojů venkovského lidu se svými pány, které jejich potomci z 1. poloviny tohoto století nezůstávají rozhodně nic dlužni. Události zde zachycené jsou toho nesporným důkazem.

Studie je rozdělena do osmi kapitol. Po stručném seznámení čtenáře s revolučními tradicemi zemědělského lidu na Opočensku v době feudalismu charakterizuje autor oblast, která v podstatě zahrnovala bývalé panství Colloredo-Mannsfeldů, po stránce sociálně ekonomické. V dalších kapitolách je líčen vývoj bojů zemědělského proletariátu od jejich počátků v období 1. světové války, která skončila vytvořením Československé republiky. Nově vzniklý samostatný stát nesplnil naděje na vyřešení všech sociálních požadavků. A tak již koncem roku 1918 bylo zřejmé, že v boji bude nutno pokračovat. I na Opočensku dochází v letech 1918—1920 k rozvoji hnutí země-

dělského dělnictva. Toto období četných stávek a demonstrací za spravedlivé odměňování práce, zavedení pořádku do zásobování, zejména pak za důsledné uskutečňování pozemkové reformy vyvrcholilo účastí na prosincové stávce 1920, jejíž průběh v této oblasti je vylíčen a zhodnocen v páté kapitole. Události r. 1920 ukázaly nutnost vytvoření marxistické strany, která by se stala pevnou vůdčí silou dělnické třídy. Tou se stala KSČ, která se ustavila v Praze v květnu 1921. Další třídní boje zemědělského proletariátu na Opočensku probíhaly již pod vedením KSČ, která na své konferenci v Opočně 23. října 1921 ustavila při okresním výboru strany okresní zemědělskou radu, která se měla zabývat parcelací opočenského panství. Léta 1921 a zejména jarní stávka 1922 představují vrchol stávkového hnutí na Opočensku. Tato stávka byla však zároveň poslední stávkou tohoto období. V poslední kapitole se autor zabývá odlivem revoluční vlny po jarní stávce v letech 1922—1924, kdy byla provedena druhá etapa přídělového řízení panství Colloredo-Mannsfelda, která rozhodně neznamenal splnění těch požadavků, za které zemědělské dělnictvo na Opočensku bojovalo.

V závěru práce autor hodnotí celé toto období, historický význam tohoto hnutí.

Práce je opatřena bohatým poznámkovým aparátem a seznamem pramenů a literatury, ze kterých bylo čerpáno. Fotografické přílohy by bylo vhodné doplnit fotokopie některých archívních dokumentů, které jsou uvedeny v poznámkách. Pro lepší orientaci čtenáře, který nezná geografii našeho kraje, by jistě přispěla jednoduchá mapka oblasti, která je ve studii zachycena.

Velmi kladně je nutno hodnotit autorovo úsilí zasadit události regionálního charakteru do rámce celostátního hnutí.

Celkový dojem poněkud kazí některé nepříliš šťastné formulace. (Např. str. 14 — část týkající se vzniku Československa, str. 31... „Pravicoví vůdci... výsledky parlamentních voleb zašantročili ve prospěch buržoazie“ a další.)

Přes některé nedostatky je možno Potočkovu práci hodnotit jako cenný příspěvek ke studiu nejnovějších dějin našeho regionu.

Jana Stárková

Týništský sborníček

Týništské muzeum přistoupilo v červenci 1968 k vydání **Sborníčku Čapkova újezdního muzea v Týništi n. Orlicí**, který má vycházet čtyřikrát do roka v počtu 500 výtisků. Do redakční uzávěrky našeho sborníku vyšla dvě čísla v rozsahu 30 cyklostylovaných stran formátu A5. Obě přinesla řadu příspěvků s tematikou převážně historickou. Redakční rada Sborníčku získala